

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen (RP 13/2021 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört (distanskontakt)

- regeringssekreterare Anu Kangasjärvi, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Vilja Juvonen, Folkpensionsanstalten
- överläkare Taneli Puumalainen, Institutet för hälsa och välfärd (THL)
- direktör Hanna-Maija Kause, Hyvinvointiala HALI ry
- intressechef Anne Perälähti, SOSTE Finlands social och hälsa rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- Esbo stad
- Helsingfors stad
- Lääkärikeskus Aava Oy
- Suomen terveystalo Abp
- Akava ry
- Finlands näringsliv rf
- STTK rf
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att sjukförsäkringslagen ändras temporärt. Till lagen fogas bestämmelser om ersättning för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19. Ersättningstaxan föreslås vara 10 euro. Folkpensionsanstalten ska kunna betala ersättning till serviceproducenten också när självriskandelen för vaccinationskostnaderna har betalats

Betänkande ShUB 4/2021 rd

av den försäkrades arbetsgivare i stället för av den försäkrade själv. Kostnaderna för ersättning för vaccinering ska finansieras av statens medel.

När ersättningen för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen covid-19 omfattas av sjukvårdsersättningarna enligt sjukförsäkringslagen, kommer resorna till vaccinationsplatsen att ersättas från de reseersättningar som sjukvårdsförsäkringen finansierar.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till utgången av 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås det att sjukförsäkringslagen (1224/2004) temporärt kompletteras med bestämmelser om ersättning för vaccinering mot covid-19. Bestämmelserna avses gälla till utgången av 2021. Syftet med propositionen är att trygga de försäkrades jämlika tillgång till vaccinering genom att ersätta kostnaderna för resan till vaccinationsplatsen samt göra det möjligt att utnyttja den privata hälso- och sjukvården för vaccinering. Social- och hälsovårdsutskottet anser att propositionen är motiverad för att säkerställa vaccinationstäckningen under exceptionella förhållanden till följd av covid-19-pandemin och tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Utskottet konstaterar att vaccination inte tidigare har ersatts ur sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring, eftersom vaccination inte är behandling av sjukdom utan en förebyggande åtgärd. Således har inte heller kostnaderna för resor till vaccinationsplatsen ersatts från sjukförsäkringen. Syftet med propositionen är att tillförsäkra de försäkrade lika tillgång till vaccination mot covid-19, eftersom även kostnaderna för resan till vaccinationsplatsen i och med att vaccinationen ersätts kommer att ersättas såväl inom den offentliga som inom den privata hälso- och sjukvården. Utskottet anser att det är mycket viktigt att ersätta resor för att göra det möjligt att ta sig till vaccinationsplatsen, särskilt när det gäller personer som behöver taxitjänster för resor på grund av sitt hälsotillstånd eller trafikförhållandena.

Utskottet betonar att kommunerna bär det övergripande ansvaret för ordnandet av covid-19-vaccinationer. Att vaccination mot covid-19 ersätts från sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring är ett alternativ till vaccinationer inom den offentliga hälso- och sjukvården. Ersättningen för vaccination gäller i detta skede i praktiken endast coronavaccin som getts inom den privata företagshälsovården, eftersom medborgarna åtminstone tills vidare inte kan köpa vaccin mot covid-19 inom den privata hälso- och sjukvården.

För att företagshälsovården ska kunna utnyttjas vid vaccinationer förutsätts ett avtal mellan kommunen och arbetsgivaren samt företagshälsovården, där det bland annat ska avtalas huruvida kommunen ersätter kostnaderna för vaccinationen till företagshälsovården eller om vaccinationen görs på arbetsgivarens bekostnad, varvid kostnaderna ersätts antingen som kostnader för företagshälsovården eller som ersättning från sjukvårdsförsäkringen enligt propositionen. Enligt propositionen ska sjukförsäkringens ersättning kunna betalas till serviceproducenten också när självriskandelen för vaccinationskostnaderna har betalats av den försäkrades arbetsgivare i stället för av den försäkrade själv.

Betänkande ShUB 4/2021 rd

Som kostnader för företagshälsovården ersätts kostnaderna för vaccination mot covid-19 i ersättningsklass 1 för företagshälsovården, där ersättningen är 60 procent av de godtagbara kostnaderna. Fördelen med den ersättning för sjukvårdsförsäkringen som föreslås i propositionen i förhållande till ersättningen för kostnaderna för företagshälsovården är att ersättningen för kostnaderna inte begränsas av en ersättningsnivå på 60 procent och ersättningen kan betalas även i det fall att maximibeloppet för kostnaderna i ersättningsklass 1 för företagshälsovården redan är uppfyllt. Således kan den ersättning som föreslås i propositionen öka arbetsgivarnas vilja att erbjuda covid-19-vaccin inom den företagshälsovård som de ordnar.

I de sakkunnigyttranden som utskottet fått har det framförts att det är svårt att fastställa en ersättningsnivå som motsvarar de faktiska kostnaderna för vaccinationsåtgärden. Kostnaderna för vaccination kan variera avsevärt beroende på vilka kostnader som inkluderas i åtgärden och om vaccinet ges en anställd åt gången med tidsbokning eller som så kallad massvaccination. Utskottet anser att den föreslagna ersättningen på 10 euro är skälig med beaktande av de varierande kostnadskalkyler som framförts i yttrandena till utskottet.

Enligt propositionen ökar de föreslagna ändringarna utgifterna för ersättning inom sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring med 22,2 miljoner euro, varav ersättningarna för vaccination utgör 20 miljoner euro och ersättningarna för resekostnader 2,2 miljoner euro. Utgifterna för ersättning för vaccination finansieras enligt propositionen helt och hållet med statsmedel. Av resekostnadsersättningarna finansierar staten 67 procent och de försäkrade 33 procent.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 13/2021 rd utan ändringar.

Betänkande ShUB 4/2021 rd

Helsingfors 3.3.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
medlem Pekka Aittakumpu cent
medlem Anna-Kaisa Ikonen saml
medlem Kaisa Juuso saf (delvis)
medlem Arja Juvonen saf
medlem Noora Koponen gröna
medlem Aki Lindén sd
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Minna Reijonen saf
medlem Heidi Viljanen sd
medlem Sofia Virta gröna
ersättare Terhi Koulumies saml
ersättare Merja Kyllönen vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Pekkarinen.

Betänkande ShUB 4/2021 rd **Reservation /saml**

Reservation

Motivering

Samlingspartiets riksdagsgrupp anser det vara mycket viktigt att företagshälsovården tas med i hanteringen av coronakrisen. Att snabbt uppnå en tillräcklig vaccinationstäckning måste vara ett centralt mål och därför är det viktigt att vaccinationerna ges så effektivt som möjligt.

Enligt de sakkunnigutlåtanden som utskottet fått finns det 1,9 miljoner arbetstagare som omfattas av företagshälsovård. Snabb vaccinering av befolkningen i arbetsför ålder är ett viktigt steg mot att samhället stegvis kan återgå till en mer normal vardag. Samlingspartiets riksdagsgrupp anser att det är bra att hjälp som tillhandahålls av enskilda utnyttjas och att det skapas incitament för vaccination inom företagshälsovården genom att ersätta kostnaderna för detta.

I de sakkunnigyttranden som utskottet fått har det framförts att ersättningsnivån är för låg med tanke på kostnaderna för vaccinering. Den ersättning på 10 euro som betalas till tjänsteproducenten för coronavaccinering täcker inte de kostnader som orsakas producenten. Faktiska kostnader i fråga om vanliga säsongsvaccineringar bedöms inte ge en direkt jämförbar kostnadskalkyl över de totala kostnaderna för vaccinationer vid epidemier. Den föreslagna ersättningstaxan täcker högst 50 procent av de faktiska vaccinationskostnaderna.

Den alltför låga ersättningstaxan antas leda till att arbetsgivarna inte ordnar vaccinationer som en del av företagshälsovården, eftersom en del av kostnaderna för vaccinationen ska betalas av arbetsgivaren.

Regeringen har tidigare konstaterat att de direkta kostnaderna för covid-19, såsom utgifterna för vaccinet, ersätts så länge sjukdomsläget och genomförandet av hybridstrategin kräver det. Därför finns det skäl att fråga sig varför arbetsgivarna ska behöva stå för en del av kostnaderna för vaccinering av befolkningen i arbetsför ålder.

Ersättningstaxan bör därför höjas så att den ersätter de faktiska kostnaderna för coronavaccinering. Samlingspartiet föreslår att ersättningstaxan höjs till 20 euro, vilket ligger närmare de faktiska kostnaderna för vaccinationen. Målet ska vara att också befolkningen i arbetsför ålder ska kunna vaccineras så snabbt och heltäckande som möjligt. Ersättning för kostnader bör inte utgöra ett hinder för någon person- eller yrkesgrupp. Om ersättningstaxan så väl som möjligt motsvarar de faktiska kostnaderna, börjar den också användas och genom den vaccinering som företagshälsovården genomför kan vaccinationstäckningen utvidgas snabbare och bidra till att Finland klarar av att bekämpa coronaviruset.

Avvikande mening

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet, men 8 § med följande ändringar:

Betänkande ShUB 4/2021 rd
Reservation /saml

Reservationens ändringsförslag

8 §

*Ersättningstaxan för vaccinering med ett vaccin som används för att skydda mot sjukdomen
covid-19*

(1 mom. som i ShUB)

Ersättningstaxan är 20 euro. Om arvodet för vaccineringsåtgärden är större än ersättningstaxan, betalas i ersättning det belopp som anges i ersättningstaxan. Om arvodet är mindre än ersättningstaxan, betalas i ersättning beloppet av arvodet.

Helsingfors 3.3.2021

Anna-Kaisa Ikonen saml
Terhi Koulumies saml